

KIADÓHIVATAL.
Budapest, Eszterházy-utca
12. sz.

Előfizetési díj:
Egész évre... 4 frt — kr.
Fél évre... 2 frt — kr.
Negyedévre... 1 frt — kr.
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, pénz s értékküldemények reklamációk általában a lap anyagi részét illető levelezések pedig a fel. szerkesztőhöz (Gyöngyös-utca 9. sz.) intézendők.
Megjelen minden pénteken.

SZERKESZTŐSÉG:
Budapest, Vas-utca 15. sz.

Előfizetési díj:
Egész évre... 4 frt — kr.
Fél évre... 2 frt — kr.
Negyedévre... 1 frt — kr.
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, pénz s értékküldemények reklamációk általában a lap anyagi részét illető levelezések pedig a fel. szerkesztőhöz (Gyöngyös-utca 9. sz.) intézendők.
Megjelen minden pénteken.

NÉPJOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Olvasóinkhoz!

A közeledő évnegyed alkalmából nem mulaszthatjuk el figyelmeztetni az előfizetéseket szíves megújítására.

A mi feladatunkat s kötelességünk teljesítését illeti: mi jövőre is törekedni fogunk, lapunk keretéhez mérten, hogy lehetőleg hű tolmácsolói legyünk az általunk felkarolt társadalmi mozgalmaknak. Tollunkat nem adjuk bérbé s küzdünk azon elvek mellett, melyek hazánkat a tönkrement meredélye elől megmenthetik. Függetlenek s keresztények maradunk s erős megtámadói a szédelgésnek s a zsidók által felkarolt modern liberálistusnak.

Kérjük tehát elváratainkat, hogy bennünket e nagy és nemes cél elérése céljából támogassanak.

Az előfizetési feltételek maradnak a régié.

A „Népjog“ szerkesztősége.

Haladás!

Az a haladás, melyet mi gondolunk, nem lehet egyoldalú, mert átkarolja az egész embert minden tehetségeivel, anyagi és szellemi érdekeivel együtt, a legmagasabb haladás, s a többinek nélkülözhetetlen előfeltétele és forrása az ember tökéletesedése és nemesítése — e nélkül az anyagi haladás, bármely téren is, romlást hoz az emberiségére.

A régi Rómában meg volt ugyan a tudomány, a művészet, az anyagi haladás; ott diszelegtek az építészet remekei, az óvilág csodái és kincsei, az élvezeteknek nem volt végük — s ennek dacára betegnek érezte magát az anyagilag előhaladott római társadalom, a romlás csiráját rejtette magában; reformok után epekedett, mert nem voltak erényei, ellenhatásnak kellett bekövetkeznie, hogy az óriási bajon segítve legyen. Ez ember és természet feletti ellenhatás el is jött — a kereszténységgel s azóta látjuk a keresztény nemzeteket az emberi tudomány, művészet, vagyon és politika segítségével nélkül az üdvös reform utján előre haladni; a baj fel volt ismerve s meg is volt a bátorság az erő a bajt legyőzni. A kezdeményezett erkölcsi reform magától reformálta a családot, a társadalmat, a magán s közéletet; az erkölcsök satnyulása azonban szükségkép előmozdította idők folytán az egyoldalú haladást, megingatta így sok tekintetben a keresztény reform sikerét. Most is hangoztatják ugyan a reformot dogmatikai, társadalmi s politikai téren, csak az erkölcsökben nem keresik a reformot s azért törekvések semmi cél el nem érhetnek. Meghasonlottak a nemzetek s meg lőnek ingatva az Isten nélkül való haladás következtében, mely csak egyoldalulag fejlődve inkább ujnemű barbárságba sülyesztette a nemzeteket.

Felfuvalkodva s elbizakodva áll elénk az ipar és tudomány haladása s azt látszik mondani: „Nemde ez az a Babilon, melyet én építettem az én erősségem hatalmával s dicsőségem tisztességére.“

Vigyázzatok titán (?) emberek! Legújabb történelmünk istenei s az egyoldalú (anyagi) haladás királyai vigyázzatok, hogy még az anyagiak felett fitogtatott hatalmatok valahogyan ellenetek ne forduljon! A kereszténység nagy eszméje ellen nincs haladás, nincs igaz reform!

A történelem arról tesz tanuságot, hogy azok kik az emberi haladást új alapokra akarták fektetni, a racionalismuson kezdték, mint pántheisták folytatták s végezték mint materialisták, kik az előbb istenített embert még az oktan állat alá is alacsonyították.

De mit mondunk? Van reform, van haladás az igazság lelke ellenére is, de nem egyéb, mint tagadás az egész haladás, megtagadása az emberben lakó isteni szikrának; nem egyéb mint a tagadás szellemének erőlködése s az ókori nézeteknek s pogány állapotoknak új formában való felelevenítése; tartalmuk régen túl van haladva a kereszténység szellemétől!

Ez a szellem volt az, mely megújította a világ színét, de nem az önérdek szolidaritása által, hanem a vallásos önfeláldozás varázsával.

Haladás e jelszó! A keresztény haladás eszméje lelkesíti a királyt épen úgy mint a koldust!

A mozaizmus, a korán, a pogányság kiálték magukat, a kereszténység azonban nem élheti ki magát, mert alapeszméje a megújulás, az új születés.

Társadalmi viszonyaink reformja lehetetlen vallásérkölesi reform nélkül.

A modern politikai pártok túlélték magukat, a magyar nagy parlamentáris politikai pártok kiváltképen; csak a tagadás szelleme választhatta el egymástól ugyanazon egy haza fiait a politikai pártéletben; az országgyűlésen formális háborút viselnek egymás ellen a különféle pártállású képviselők! Quousque abutere potentia nostra!

Melyik őszinte hazafi vár még jót a mai nagy politikai pártoktól szegény hazánkra nézve? Tegyük fel: megbuknék a Tisza kabinet, nem hengeritné ugyanazt a követ, alulról felfelé Sziszifusként egy új parlamentáris kormány.

Ma is reform után kiáltanak úgy, mint a régi pogány világban; de amit létrehozna, az nem az ember tökéletesítését célzó keresztény haladás reformja, hanem inkább a felforgatás állandósítása!

A kereszténység és a közélet közötti ellentétet nem szabad tovább túrnunk, sőt még a jóváhagyás látszatát is kell kerülnünk.

Még a hivatott emberekben sem volt meg mindig az az érzék, mely figyelmesekké tette volna őket a jelzett ellentétekre! Ma azonban már öntudatra ébredt az emberiség jobb része, s az az öntudat annál éberebb, mennél inkább foglalkozik az egyház maga is a világi ügyek legbensőbb vallás erkölcsi lényegével!

Egyelőre nem a kereszténység vesztette el a képességet a világot reformálni, de sok keresztényben nincs meg a fogékonyság és az érzék a kereszténység jelentősége iránt!

Járvány a katedrán.

Elöttem egy jó vaskos irománycsomó fekszik, hogy belevándoroljon abba az archívumba, a melyet — papirkosárnak neveznek. Anyaga egy és más oknál fogva föl nem használható, nekem azonban az az utasítás adatott, hogy mentsem meg — a tanulságát.

És mi foglaltatik e sok tele irt papíron? Csupa panasz, vád és per. Ez adó-

ügyét, az magánperét, egy másik becsülete dolgát, a harmadik pedig üzlete érdekét hozza föl.

Egynek egy biztosító társasággal, egynek egy hitelintézettel, majd valakinek a járásbirósággal, egy másnak a közgazdagsági hatósággal van baja. Minden pervezetett apellál az újságra, különben persze elvesz Magyarország. Egy községnek templom, egynek oltárkép kell; egy gyermeket az eloláhosodástól, egy családapát a pálinka ördögétől mi volnánk hivatva megmenteni; templomot mi építhetnénk, oltárképet senki sem eszközöl ki Munkácsitól — ha mi nem.

Mennyi megfontolás, mily higgadtág, mily tömege a tapintatnak kell az újságírás lázas és ideges mesterségéhez, hogy csak annyi botlással is, a mennyit mi el nem tudunk kerülni, szolgálhassuk a közönséget. Hiszen minden héten egynehány levélben föl szólítottunk, hogy minden bírói forum fölött itéljünk, mint legeslegfőbb szék, a közvélemény meghamisíthatatlan közegéent.

De minden panasz és vizsálykodás közül, a mi szemünk elé kerül, egy feita van, a mely elkiserit, kimerit bennünket szívünket megszorítja, s a mi a papirkosárba való, abból azt vesszük ki magát, hogy egy pár szóban, ha nem is az esetet in concreto, legalább a tárgyat belátásunk szerint elintézzük.

Ez a tanárság veszedelme.

Grammatici certant A tudós nép veszedekő nép. De hagyján, a mig csak grammatikai bogarakért visel háborút. Ellenben jaj, ha ifjúságunk nevelőit ellentétbe hozott érdekeik összeférhetetlensége, vagy fegyelmetlen indulatok által teremtett gyűlölködés viszi harcba egymásra.

Vagy két-három nyilvános iskola tanítótestületének meghasonlása van az előttem fekvő fascikuluszban. Két pártra szakadva, birkóznak a felek egymással, valószínűleg nem kedvező fejlődésével tanári vagy tanítói működésüknek. Bántják akadályozzák, keserítik, kisebbitik egymást, mig a helyzet türethetlenné nem lesz, mig felsőbbjük be nem avatkozik. Ha aztán egy illetékes hatóság igazságot tett, vagy mondjuk, elintézte a dolgot, akkor a vesztés fél megy az újsághoz és sértett igazságát elejbe terjeszti a közvéleménynek.

Ha eddig azt sem tudtuk, hogy egy része a tanító-testületnek mennyire nem arra való, hogy rája legyen biza gyermekünk sorsa, szellemi és erkölcsi fejlődése, ám most tudjuk meg azt is, hogy a felsőbb hatóság nem azt pártolja, a kinek igazsága van, hanem a silányabb felet. És ezt megtudván, itéljünk mi, újság, és hirdessük a dolgot világszerte. Mert az a mi feladatunk, hogy az elnyomott igazságnak, a méltatlanságot viselt érdemnek kiadjuk az igazat.

Valóban, úgy látszik, semmi sem könnyebb, mint kiadni egy nyilatkozatot és aztán kiadni azt is, a mi erre feleletül jön. De kinek tesz az ember vele szolgálatot? a panaszosoknak? a vissza nyilatkozóknak? a tanítói testületnek általában? a nevelés és oktatás ügyének? az ifjúságnak, mely gyönyörködik vezetőinek nyilvános hajbakapásában? Ily kérdések merülnek föl, midőn a panaszokat és a nyilatkozatokat kezünkbe véve — arra keretünk föl, hogy közöljük is azokat.

Nem foglalkoznánk ez ügyekkel, ha

újságírói gyakorlatunkban aránylag ugyan is sűrűen elő nem fordulna e jelenség.

De foglalkozván vele, azt mondjuk: Tanító urak és asszonyok, tanár- és professzor urak! a kik állásban vagytok és hivatást szolgáltok, gondolatok meg, hogy működésük sikerének a fele a tiszteletből és a tekintélyből függ, a melyet élveztek. Ily nyilvános háborúsággal és a hivatások körén belül szított visszavonással és gyűlölködéssel mindent koczkaztattok, a mit megóvni életkérdés rátok nézve! A fővárosi hemzseg végzett tanító erőktől, a kik állást nem kapva, képzelhetetlen sokféleséggel a feladatuknak, tartják fön magukat.

Sanyaru proletár életet élnek számosan. ti pedig, a kik állást nyerve, tanult tudományokkal kenyeret, becsületet kereshettek huzalkodással, gyűlölködéssel hitelt, tisztességet, tekintélyt nem szüntök meg koczkaztatni s kötelességekkel is adások maradtok. Példátok rossz, az ifjúság mást lát és mást hall tőletek s megtanul maga is hazudni, azaz mást beszélni és mást cselekedni.

Nem vak engedelmség és megadás az, a mit ma tanítóktól is kíván, sorának tendenciája. De ha előljáróitok és a felsőbb hatóságok bölcsesége kimerítette magát ügyekben, azontul, a kinek módjában nincs más pályára menni: az mint tanító mutassa a világnak a törvényt, a felsőbbeséget, a tekintélyt, mely nélkül állása megrendül, tevékenysége sikertelen marad, melyet pedig megtámadva, saját erkölcsi alapját ingatta meg.

A közoktatás első, komoly és hathatós reformja pedig az lesz, hogy a tanítók s tanárok számára a kormány oly pragmatikát készít, mely a hivatott tanító férfinak biztos paizsa minden zaklatás és önkény ellen; de mely egyszersmind lehetlenné teszi e hivatásos testületben minden izgága, laza lelkiismeretű és oda nem való képzettség, szellem vagy erkölcs dolgában oda nem való embert.

Hogy áll a világ?

A pünkösdi ünnep óta valamennyi lap telve van a II. Lajos bajor király öngyilkosságáról s az ezzel kapcsolatos eseményekről szóló közleményekkel. Pünkösdi vasárnapján ugyanis 6 és 7 óra tájban delután II. Lajos király a starenbergi tó partján sétálva, egyszerre csak közvetlenül a víznek ment s az öt szándékában megakadályozni akaró orvost magával rántva, hosszas harcz után

életét veszté a király és Gudden dr., úgy találták őket a parttól valami 40 lépésnyire a tó fenekén.

Halála után azonnal kikiáltották II. Lajos öccsét, Ottó herceget királynak. Az örülte örült követi, mert Ottó is évek hosszú során át mint elmebeteg áll ápolás alatt. Nevében Luitpold herceg vezeti a kormányzást.

A jó bajorok, kik II. Lajost igen szerették el fogják felejteni a sörös kanccsok mellett a dolgot. II. Lajost azonban az ő általa épített remek kastélyok fogják dicsőíteni századokon át, hiszen daczára annak, hogy az ő elméjében nem volt minden rendjén, ő mégis jószívű, magas képzettségű férfi volt. sokan azt is mondják hogy Bajorország ily királyt nem érdemelt meg! Erre azt mondhatnók, hogy ilyen király ily népet nem érdemelt, a mely minden magasabb lendületől távol tartózkodik, fájdalmát a sörbe fullasztja s öröme ha van, sok sört iszik. Alszik is az a nép, most is, mert II. Lajos királyt az ő környezete ölte meg, azaz vitte oda, hogy ezt a világtörténelemben csak elvétetten található véget kereste ki; — a király mint öngyilkos!

Igen természetes, hogy a politika, habár a csendes évad elközelgett, ez esemény folytán kissé fölrázott álamból, melybe szenderülni készült. Alig jelenthető különben más a nagy világból.

Angolországban a föloszlatják a parlamentet, új választásokat irnak ki, mert Gladstone az angol nép akaratát kívánja tudni az irekkel követendő politikát illetőleg. Ugy hisszük, hogy Gladstone nem fog többségre szert tenni. Különben az idő majd kimutatja.

Franciaországban a hercegeket ki fogják utasítani; a különféle árnyalatu francia lapok álláspontjukból itelik meg e rendelkezést, a monarchisták azt gondolják, hogy a köztársaság ez által csak önmagának tesz rossz szolgálatot, a köztársasági lapok pedig örvendnek, hogy a gyűlölt hercegeket kiutasítva látják. Itt is az idő fogja kimutatni, hogy kinek van igaza; különben Napoleon Jeromos herceg mikor a hirt neki megvitték, így nyilatkozott: „El voltam reá készülve, de 80 szótöbbség, az mégis több mint a meny nyire gondolni lehetett. A herceg azután arról a krízisről beszél, melyen a köztársaságnak át kell esnie s a következőket mondá: „Vissza fogok jönni, hogy megmentssem azoknak fejét, a kik engem számkivetettek s ez az idő nem fog sokáig késni.“

Albánia-ból jelentik, hogy a legutóbb Montenegrónak átengedett falvak mahomedán lakosai igen el vannak keseredve Nikitta fejedelem ellen, ki midőn körutazást tett, kijelentette, hogy a mahomedán alattvalók tekintsek kötelességük-

nek hadiszolgálatot teljesíteni, gyermekeiket szláv iskolába küldeni s egyáltalában alkalmazkodni a montenegrói szokásokhoz. Skutariban attól tartanak, hogy e rendelet újabb kivándorlásokat fog okozni.

SZAPULÓ.

Ki ne emlékeznék Jézus ama példabeszédére, midőn a felfuvalkodott képmutató farizeus elment a templomba s megpillantván a bünbánólág mellet verő publikánust, így kiáltott föl: „hát adok te neked, uram istenem, hogy nem vagyok olyan mint ama publikánus!“

És az öndicséret, tettetés, képmutatás épp olyan jellemvonása a zsidóságnak ma is, mint hajdan. Át-szállott nemzedékről nemzedékre épp úgy, mint a könnyű nyereségy után való törekvés, a boszuvágy, az irigység s mint a piszok, melyben Izrael fiai élnek. A farizeusi képmutatást, dicsékvést, önhittséget tovább fejleszti a mai zsidó sajtó s igyekszik az ősi örökséget megőrizni.

A többek közt ezt írta nem rég az anarkhistákra vonatkozólag egy ilyen zsidó sajtófarizeus: „Ős — t. i. az anarkhisták — a legveszedelmesebb, legekeseredettebb, kibékíthetetlen ellenségei a szabadságnak: ők véleményüket meggyőződésüket törvénye, gyanánt igyekeznek másokra ráerőszakolni; az erőszak a legszelidebb eszközük, a durvaság a legközönségesebb fegyverük. Nem ismernek irtalmat s nincsenek tekintettel semmi érvekre, mégis azt állítják, hogy az emberiség érdekében küzdenek, de persze előbb meg kell semmisíteniök a főnálló intézményeket, előbb batártalan nyomort kell előidézniök az emberiségnek, előbb vértengeren kell keresztül gázolnia s csak azután juthat el ama boldog révpartra, hol a teljes egyenjoguság paradicsoma diszlik. Ez az anarkhisták hitvallása!“

Tehát a modern farizeus épp azon czinizmussal, melylyel a bibliai farizeus a saját bünét eltagadja s a publikánust a szégyenpadra állítja, másokra hártja a saját bünét, az anarkhisták üzemeit teszi felölésé a zsidók gazságaért. Mert a mivel az a bizonyos sajtófarizeus az anarkhistákat vádolja, ugyanazzal vádolják már régen a zsidókat mindazok, kik tisztán látnak, kiknek van érzékük az igazság iránt s kik nem kábultak el az aranyhalmaz szemlélésében. Mert vajjon nem éppen a zsidók-e azok, kik ellenségei a valódi szabadságnak?

Nem ők akarják-e az ő talmi-szabadságuk tanait másokra törvény gyanánt fölerőszakolni? S miként az anarkhista ügyek bizonyítják, nem éppen a zsidók-e azok, kik készek céljaik elérése végett az anarkhistákkal is szövetezni?

Hát nem semmisítették-e meg azok a manchester liberálizmus párhivei minden szépet s üdvöst, a nélkül, hogy czélszerűttem aikottak volna azok helyett? Ők a földbirtokot eldarabolták, a földmivelőket földönfutókká tették, egyedáruskodnak a vasutakkal és pénzintézetekkel, a nép elvérzik körmeik között, hanem azért ők a „szabadelvűség nevében“ haladnak tovább pályájukon.

Mi lelkiünk teljességéből kárhoztatjuk az anarkhizmust, mely gyilkos kezét fölemeli fejünk fölé, mely nem riad vissza semmi eszköztől, hogy bünös

Az Ur Isten, mint diszpolgár.

(Népmonda.)

— Seeburg Ferencztől. —

A dolog így történt.

Persze, régi dolog, és ha nem akarnád elhinni, a mit elmesélek, úgy menj el magad Kalternbe és kérdezősködjél utána. Az odavezető utat megmutatja neked Tirolban minden gyermek.

Történt tehát, hogy egy utas jött Kalternbe s fáradt s szomjas lévén, vendégfogadóba tért be, hol egy pohár bort rendelt. Azon ország bora azonban oly kitünő, hogyha valaki abból jócskán iszik, úgy érzi magát, mintha a paradicsom valamelyik patakjából ivott volna.

Ugy járt a mi utasunk is. Minden csöppel, melyet megivott, egy-egy jó gondolat támadt lelkében; mikor pedig a szőlőlugason át a felhőtlen égre tekintett, úgy tetszett neki, mintha bünbesés előtti ember volna.

A mint így a korcsma előtt, a buja szőlővenyigékből készített lugas árnyékában ülve, atnézett a hegyekre s varakra, megszólalt a plebánia-templom tornyában a legkisebb harang, finoman és vékonyan, mint egy gyermek hangja; kis ideig zengett, azután megszólalt egy másik nagyobb; kis szünet után ismét egy harmadik s így tovább, összesen hat. A harangok teljes akordban alacsonyan s magasan, hangosan s ünnepélyesen hangzottak és úgy tetszett, mintha husvéti öröme és örvendetes feltámadásra harangoznának. Csak egy óra mulva hallgattak el s a hang hullámai még soká rezegtek tovább a légben.

Az idegennek e mellett, mintha ima szállott volna lelkére s akaratlanul — habár nem tudta e harangozás értelmét — levette kalapját és összekulcsolta kezeit. Mikor este a fogadósnál megker-

dezte, hogy miért harangoztak az összes harangokkal oly ünnepélyesen egy óra hosszat, ez komolyan felelte: „Azért, mert egy kalternbei polgár meghalt.“

Most már az idegen tudta az okot s aludni mehetett a nélkül, hogy a kíváncsiság megzavarta volna álmát.

Másnap péntek volt, s mikor a plebánia-templom tornyán a tizenegyed ütötte, csak úgy mint tegnap, megszólalt a legkisebb harang, a többi nagyobb azonban hallgatott. Ezen az idegen nagyon csodálkozott és ismét kérdezte:

— Koresmárosné asszonyom, kinek szól ez a szegényes harangozás?

— Ez az ur Isten haldoklását jelzi — válaszolt röviden.

— Hm! — dörmög az idegen és fejét türelmetlenül rázta, — ti kalternbeliek, az ur Istennel szemben valóban fősvények vagytok harangozástokkal!

— No, igen, — véiekedék a koresmárosné felvállról — nem is polgár ő Kalternben, mint bármelyikünk, kik ide valók vagyunk s adónkat fizetjük.

Erre az idegen nem válaszolt, hanem jó ideig igen komolyan s mogorván maga elé nézett, azután egyszerre fölcapta kalapját s az ajtón ki a tanácsház felé tartott.

— Uram, ön itt a polgármester? — kérdezte egy urtól meglehetősen gorombán.

— Igen az vagyok. Hanem ön mit akar?

— Mondja, lehet itt önkönel ebben a — majdnem azt mondta fészekben — ebben a helységben diszpolgárrá lenni?

— Igen, — felelte a polgármester s jobbával állához nyuit. — Igen, lehet, föltéve, hogy a kérelmező mocsoktalan hirnevű s kétszáz pengő forintot készpénzben lefizet.

— No akkor nincs hiba sem ennek, sem an-

TÁRCZA.

Visszaemlékezés.

Anyja karján látva

A kis gyermeket,

Sir a lélek bennem.

Sir, még's nevet.

Sir, hogy eltűnt boldog

Kis gyermekkorom;

Nevet, hogy ő is volt

Boldog egykoron.

Eltűnt boldogságom

Föllelek-e még,

Leszek-e oly boldog,

Mint egykor valék?

Örömet oly tisztát

És zavartalant

Fog-e még érezni

Szívem itt alant?

Oh! a tiszta öröm

Gyermek-szív gyöngye...

Nagy ég, adj ily szívet

S áldlak örökre!

Morvay Imre.

czélzatait megvalósítsa, de követeljük egyszersmind, hogy a zsidók liberálisusa ismerje el az anarkhizmust a saját gyermekének, melynek szülőanyja volt. Zsidó-szabadelvűség és anarkhizmus akként egyesítik ki egymást, mint ok és okozat.

Mi okból hártják tebát a modern farizeusok a saját bűneiket a publikánusra? Erre feleljenek a zsidók! Ők, habár fekete frakkban járnak és keztyűket viselnek, nem kevésbé veszedelmesek, mint az anarkhisták, kiknek logikájuk a revolver és a dinamit!

H I R E K.

— **A kormánypárt szervezkedik.** A kormánypárt a jövő évi öt évre szóló képviselőválasztásokra megynként kezd szervezkedni. Ennek a pártnak van minden pénze, hatalma és mégis szükségesnek találja a szervezkedést, mennyivel inkább kell összefogni, kik pusztán a meggyőződés erejével harcolhatnak!

— **Az orsz. keresztény önszegélyző szövetkezet** közelebb Szombathelyen állított fel ügyviselőiséget, hol a szövetkezet eszméjét egy város művelt polgársága, valamint több előkelő egyéniség melegen fölkarolta. Helyi megbízottak pedig újabban Szekesfeherváron, Veszprémben, Debreczenben, Kis-Czellben, Kőszegen Körmenten, Egyh.-Rádócson, Tapolczán és Ó-Becsén lettek föllállítva, kik mindannyian tevékeny buzgalmat fejtettek ki tagok szerzése érdekben. Együttal megemlítjük, hogy a szövetkezet fővárosi tagjai által az elszegényedő tagok fölsegélyezésére s egyéb jótékonyaságok gyakorlására alapított segélyalap javára a zugligeti „Szép juhásznohöz“ címzett kirándulási helyen pünkösdi másodnapján megtartott mulatság igen jól sikerült s a kitűzött czelra is hozott jövedelmet.

— **Zsidó üzlet.** Weiss Kóbi nevű kassai zsidó néhány év előtt Amerikába vándorolt. de onnét üres tarisznyával tért vissza. Ekkor Kassán nyitott ruha kereskedést, honnét bárkit ellátott 10 havi részletfizetés mellett divatos öltönyt, azon föltétel alatt, hogy az elviseit ruhákat ingyen adja vissza. Ment is az üzlet pompásan. Kóbi ur Miskolczon is nyitott fiók-üzletet, nagy hitelt tett szert s ekkor elérkezettnek látta az időt, hogy befejezze a meggazdagodást. Előbb az öltönyök a kassai főzletből a miskolczy fióküzletbe vándoroltak, innét tovább utaztak, hogy valószínűleg a fővárosban lássanak valahol napvilágot. Ezek után Kóbi ur egy szép napon csődöt mondott, a hitelezők törölhetik szemeiket — mert Weiss Kóbi hír szerint ismét Amerikába vándorolt ki családostól!

— **Zsidó trafika.** Szegedről írják, hogy ott a napokban egy zsidó asszony irtalmatlan rossz szívarkákkal házalt, melyeket zsidók készítenek, persze, a finánczok tudta nélkül. Hír szerint ez a zsidó cigarettagyár itt a fővárosban rejtőzik. Jó lenne, ha az igen tisztelt fináncz urak utána

nézzenek ennek a zsidó-üzletnek, s ne csak azokat a jámbor vidéki embereket féltelnék le. kik 2—3 csomó dohányt hoznak be, hogy az adóra pár krajczárt szerezzenek, hanem csipnek már egyszer nyakon azokat a gaz zsidókat is, a kik úgy a közönség, valamint az állam tetemes megkárosítására nagyban üzik a gesefitet

— **Rituális veszekedés.** Elkeseredett harczot folytatnak évek óta a temesvári szefárdok (spanyol zsidók) az u. n. németek ellen, mert nem akarnak egy közös hitközséget képezni. Időközben a német zsidók pompás zsinagógát építettek, részben állami kölcsönpénzzel (miért nem az Alliance universelle Israélite vagy a fővárosi központi zsidó árvapénztár?) A közoktatás és vallásügyi miniszterium elrendelte, hogy a szefárdok is hozzájáruljanak a templi építési költségeinek törlesztéséhez. Ez ellen ezért tiltakoztak s végre Trefort miniszter beleegyezett abba, hogy a perben békebíróság döntsön. A bíróságot azonban a budapesti izraelita központi irodára, ez viszont a temesvári német hitközségre, tehát a vádlott felre bizta, amibe a szefárdok nem egyeztek bele, hanem újabb feliratban kérték a miniszteriumot, hogy a bíróság temesvári keresztény polgárokból alakíttassék meg. Trefort nem emel választ. Erre a szefárdok újabb feliratot intéztek a miniszterhez, amelyben kimondják, hogy ők semmi szín alatt nem egyesülnek a német zsidókkal, mert ha az új templibe menni akarnak, mert ha ott imádkozni akarnak, ép úgy mint a színházba, belépti jegyekre van szükségök. Hogy milyen lesz a miniszteri döntés azt érdeklődéssel várják Temesváron. Eddig a rituális veszekedés története. Szamaria s a másik zsidó ország között nem volt oly nagy ellentét. Csak veszekedjenek mennél többet a zsidók, üssék agyon egymást, nem bánjuk; ez volna legjobb megfajtése nálunk a zsidókérdésnek.

— **Arany lelet.** „Ki korán kel, aranyat lel“ — mondja a példabeszéd, de mit ér az, ha a leletet be kell jelenteni? Szatmáron történt, hogy László Mihály, Maróthy honvédmeház-parancsnok molnárija a piacon egy irón alakú 106 és fél gramm súlyú aranyrudacskaát árulogatott, miért a rendőrség által kérdőre vonatván, azt állította, hogy azt a Szamos folyóban találta. A rendőrség a leletet elkobozta s tekintettel arra, hogy állítása valószínűtlennek látszott és a leletet be nem jelentette, az ügyet a kir. ügyészséghez tette át.

— **A Balaton felől.** A nagy magyar tenger óriási ezüst lapja tündéri fényben szórja vissza a verőfényes nap sugarait s a munkások homlokán patak-ként ömlik a fásztó munka véres verejtéke; alig felebb haragos fekete felhő száll alább-alább, egy villámcsikázás, megered az ég csatornája s ömlik a dülő zápor, egy dördülés, egy csattanás; s míg egyik dülőben a nap tüze égeti a talajt, a munkást, a növényzetet; alig pár dülövel odébb egy szerencsétlen család-

apa életét öli meg az ég tüze, s pár perc múlva borzadással hallgatjuk a lélekharang szomorú hangját, s gyorsan terjed a hír, hogy leütött s ölt a villám. Verőfényben végezve be napi pályáját, verbenyes színt öltve, nyugvóra száll a nap a Balaton felől felén. Sőhajtva esd a munkásnép a várva-várt áldásdús esőért, mi helyett inkább szeles időre lehet kilátása a nap nyugvásában. A Balaton alsó részén „Somogy“ felett szuroksötét fellegek tornyosulnak, s pár perc múlva óriási porfelleg emelkedik, végig seprette a dühöngő orkántól, a Balatonon s háborgó hullámai közt leli sirját, s e perczben már eltűnt szemünk elül „Somogy“, fekete záporfátyol borítja el az éj setétségé borult reá; most egy cikázó óriási tükigyó villanik szemünk elé, egy egetrázó csattanás, utána éles fény törekszik át a ködfátyolon s borzadva sőhajtja fel: Ismét villámcsapás! A fényes nap tükörongójával a fellegek alá fedte magát s már biztos reményünk a várva-várt eső, mi Tapoleza s Füred vidékét s majd az egész Balaton felvidéket meg is látogatja. Végre nálunk is csendesesen megered az eső. Örömmel néztünk elé, örömmel vártuk s most örömmel is fogadjuk. Örömmünk csak pár perczig tartó, mert ismét derülni kezd, s míg egész napi borult időben egy viláns nem volt látható, egy dörrenés nem volt hallható; a felbök oszlásánál egy cikázó villám, egy dördülés, mely után magasra lobbanik fel Halom-heggyén egy gazda pincejének szalmafedele; rémulve tekint fel a falu népe, ismét egy villámcsapás s azután beáll az est siri csendjével, lepett vonva az éj fátyolából az egész „Balaton-felvidékre“ (B. R.)

— **Rövid hírek.** T a l á l k o z ó. Sztráska György fölhívja mindazokat, a kik 1876-ban Jászberényben tettek érettségi vizsgálatot, hogy július 4-én reggel 9 órakor jelenjenek meg a jászberényi főgimnáziumban; esetleg elmaradásukat Miskolczra küldött levél útján tudassák vele. — M é h r a j m i n t k ö z l e k e d é s i a k a d á l y. A pozsonyi hajóhid egyik végére a múlt vasárnap egy méhraj telepedett le s vagy három óra hosszáig senki sem mehetett a hidon át, míg végre egy szegény ember befogta magának a rajt. — A T i s z a az utóbbi pár nap alatt rohamosan árad. Az áradás nagymérvű, mivel az esőzés általános volt s a mellékfolyók is, különösen a Maros, szintén áradnak. — I s z o n y u t ü z v é s z pusztította el a napokban a Pacificvasut mentén fekvő Vancouvre várost. Egy erdő gyuladt ki, s a tűz átesapott a városba s égetett olyan erővel, hogy nemsokára alig maradt ép ház. Több mint száz ember veszté el életét, s hajléktalanul maradt 3000. Az összes kár két millió dollárra tehető. — A k l o s t e r n e u b u r g i r a g á l y, a nyakmerevedés egyre terjed a katonaság közt; a vizsgálat kiderítette, hogy nem a rossz ivóvíztől hanem a város közelében levő Holt Dunaág vizének levegőjétől támadt a járvány. A város a Duna szabályozását kérte a tartományi bizottságtól. — Telefon összeköttetés a kaszárnyák közt. A 4-ik hadtest parancsnoksága a legutóbbi utcai zavargások következtében elrendelte, hogy a Károly-kaszárnya az új-épület és az üllei-uti kaszárnya közt telefon összeköttetés létesíttessék. A fővárost ez ügyben átiratilag már megkeresték — F e l h ő s z a k a d á s volt pünkösdi napján delután három óra

Mi jár a gyerekért?

A mit egyszer Póczy (a híres Póczy Ferke) kimondott az ki volt mondvá; tehát semmi különösöt nem találhatunk abban, hogy házasulandó fia, Zsiga, a ki a szegény Borbola Esztert akarta elvenni, kerek kalapját könyező szemére huzva szótlanul hagyta faképnél, mikor azt mennydörögte feleje:

— Abból semmi sem lesz!

Mikor aztán Zsiga kiment. Póczy dühösen nyitotta föl az ősi ládát s háromszáz tallért szedett egy zacskóba, miközben büszke önérettel mormogta:

— Megfizetem azt a fattyut, van még annyi pénze a Póczynak, s aztán eltoltom, hogy többé fiamra vesse a szemét!

Mikor aztán a zacskó megtelt, kezében hímálva büszkén lepkedve indult a Borbola Eszter háza felé. Mikor Maki, a regáliás, kérdezte hogy hova megy, gőgösen válaszolta neki:

— Kifizetem a fiam fattyát egy zacskó máriással. Ennyit törvényes gyerekeknek se testál senki Gerzén.

Esztert ott találta a szobában, éppen a kis Póczyt szoptatta.

Póczy odacsapta a zacskó máriást az asztal közepére s hetykén szólott oda:

— Mi jár a gyerekért? Itt egy zacskó ezüst, többet nyom a gyereknél. Neveld föl rajta magadnak. A Póczy névhez semmi közöd, — viselje a te nevedet, és a szemed ezután rá ne vedd a Zsigára, mert... no csak azt mondom!

Ezek után végig mérte tekintetével Esztert és kifelé indult.

Eszter utána ment s a kezét összekulcsolva esdekelt, hogy ha van egy kis szánalom vagy könyörület a szívében iránta, vegye el azt a zacskó pénzt.

Póczy megállott, mintha leszögezték volna, s arczát előnté a vér.

— Hát talán Póczy Zsiga kéne, mi? No abból ugyan nem eszel, hógom!

E szavakra Eszter erőt véve fölemelkedett s reszkette, de határozottan válaszolt:

— Nem kell! Esküszöm, lemondok róla s kerülni fogom halálomig. De ezt a pénzt vigye innen!

Póczy szólni akart, de ehhez a jelenethez illő szavakat nem talált hamarjában, tehát csak a bajuszát rángatta.

Eszter zokogott

Póczy mely gondolatokba merülve pödörte a bajuszát, mialatt haragos arca nyájassá változott s gyöngéd hangon szólalt meg:

— Hát akkor mi kell leányom? Szólj!

— Semmi.

— Ez igazán furcsa. Semmi! De én ezt nem akarom, nem tőröm! Póczy nem marad adósa sehkinek. Ha pénz nem kell, akkor... akkor... itt aztán elakadt s gondolkozni kezdett, hogy hát akkor mit is adjon neki, ami drágább a pénznél. Mi drágább hát a pénznél? A becület. Póczy lehorasztotta a fejét és sokáig gondolkodott, mintha a lelkiismeretével beszélgetne.

Ugyan mi történhetett egyszerre Póczyval, hogy a kis fattyat elvette az Eszter kezéből és sokáig nezegette, miközben gyönyörködve szólott:

— Csinos gyerek mondhatom, olyan mint a makk. Biz isten olyan Minden vonása a fiamé, azé a semmiházi Zsiga fiamé. Hogy is hívják?

— Gyurka, — válaszolt Eszter.

— Gyurka Ilyifalusi Póczy Gyurka. No tessék, még szebb neve lesz a kölyöknek, mint nekem...

nak. Itt van a pénz s adjon nekem okmányt és bizonyítványt.

— Uram, de heves ön miután még semmit sem tudok, sőt még nevet sem ismerem az új diszpolgárnak sem okmányt sem bizonyítványt nem adhatok.

— Irjon mindent a mi szeretett Ur Istenünk nevére; ez akar önöknél diszpolgárrá lenni.

A polgármester szemé-szája elállt.

— Nos — sürgette a másik, — talán kevés a kalternbelieknek az Ur Isten? majdnem úgy látszik.

— Uram — dühöngött a polgármester — ön talán tréfálni akar velem?

— Nincs eszemben — válaszolt az idegen.

— Egész komolysággal kérem ezt öntől

— Hanem mire való ez? — kérde a polgármester.

— Azt röviden s kereken megmondom. Tegnap egy idevaló polgár halt meg, akkor egész órán át az összes harangokkal harangoztak, úgy, hogy hegyen völgyön lehetett hallani! mikor pedig ma Megváltónk halálának emlékét kellett volna megülni, akkor csak néhány perczig harangoztak és csak a legkisebb haranggal. Én pedig akarom, hogy az Ur Istennek is meg legyen önöknél a teljes joga s kívánom, hogy Kaltern diszpolgárává tegye meg őt — Igy áll a dolog.

— Akaratja teljesülni fog, — szóla a polgármester; — hanem vegye vissza a pénzt!

— Nem uram, egy krajczárt sem veszek vissza, én fizetek s tudom bizony, hogy az Ur Isten az utolsó ítéleten gazdagon fogja azt nekem meghálálni, hogy általam Kaltern diszpolgárává lett!

Azóta a jó kalternbeliek minden pénteken az összes harangokkal harangoznak „az Ur haloklásának“ emlékére; mert most „diszpolgárunk“

tájban Kaposvárott; a felhők nem is esőcseppekben hanem valósággal úgy öntötték a vizet, jéggel vegyest. — **Királyi adomány.** Ő felsége a király a csömöri róm. kath., a kisnyiresi és a jáki gör. kat. egyházközségnek iskola építési czelokra száz-száz forintot adományozott magán-pénztárából. — **A sztrájkoló munkások** és a csendőrök közt valóságos harc fejlődött ki a napokban a belgiumi Charleroi-ban. A csendőrség kénytelen volt fegyvert fogni a tömeg szétkergetésére; Colette mérnököt a munkások megsebesítették. A szénbányákban a munkások általános sztrájkolni készülnek — a nagy port főlvért dolna-tuzlai Wienez-Barcsay-féle halás párbajnak még nagyobb port főlvért oka az volt, hogy Wiener megszöktette Barcsay feleségét. A következett párbajban aztán, mint már jelentettük, a férj agyonlőtte a szöktetőt. — **A pest megyei „szövetkezeti hitelintézet”** és a „községi hitelszövetkezet” alapszabályainak kidolgozására kiküldött nagy bizottság június 25-én délelőtt 10 órakor a megye székházának kistermében ülést tart. — **A bukaresti magyar pap,** György István, ki a bukaresti róm. kat. magyar iskola javára adományokat gyűjt, a mennyiben ő maga haldokló anyjához Erdélybe utazott, kéri a fővárosi és vidéki kegyes adományozókat, hogy a hazafias czélra szánt adományokat a Ferencz rendiek budapesti házfőnökehez sziveskedjenek beküldeni

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Hogyan lehet meggazdagodni?** Balmoreban egy divatkereskedés tulajdonosa ezélt tiz évvel egy papagájt vett magának és betanította, hogy minden nőt, ki az üzletbe jön, e szavakkal fogadjon: „Gyönyörű bájost teremtés!” — A kereskedő most milliomas.

— **Honnan származnak a czilinderek?** Egy angol lap e kérdésre azt feleli, hogy Tibetben már több évszázad óta viselnek czilindert. E közép-ázsiai tartomány szülőföldje tehát a köcsökalapoknak. Tibetben valamint az előtt úgy mostanában is külön böző színű czilindert viselnek. A közönséges polgárok fehéret, a hivatalnokok feketét, a tibeti szerteselek sárgát és csak egyedül a nagy Láma, a legfőbb papi méltóság, hordhat biborpiros czilindert.

— **Óriás hordó.** Midőn egy ízben IV. György angol király abbéli óhaját fejezte ki, hogy igen szeretné Barclay és Perkins londoni híres sörfőzdéjét és óriási hordóit látni, a tulajdonosok megkérték a királyt, engedje meg nekik, hogy villásreggelivel vendéghessék meg. A király megjelent s a reggelit igen csinosan felszolgált helyiségben szolgálták fel. Miután a király már megreggelizett, az óriás hordók után kérdezősködött. Ekkor előlép Perkins és így szól: „Felséged épen a legnagyobb hordóban reggelizett.”

— **Szent-Pétervárott** az orosz czár konyhájában jelenleg három orvos van alkalmazva havi 100 rubel fizetéssel. Az egyik megvizsgálja a tápszereket, mint: bust, lisztet, zöldséget, pástétomokat stb. vajjon nincsenek-e megmérgezve? A másik vizsgálat alá veszi a bort és egyéb italokat. A harmadik felügyel az ételek készítésére. Ezen orvosok állása igen kényes és gyakran fölülte veszedelmes lehet. Tavaly az orosz czár egy ízben hírtelen rosszul lett, ételmérgezést gyanítottak s kevés hiányzott, hogy a konyha-orvosokat le nem tartóztatták s Szibériába nem deportálták.

— **Nagy különbség.** — „Honnan van az kedves barátom, hogy míg maga olyan kövér, lova soványabb lesz?” — „Az onnan van, mert magamat magam etetem, de a lovatam a kocsis.”

— **Furcsa tetszésnyilvánítás.** — Festő: Átadta az általam festett képet a kiállítási bizottságnak? — Hordár: Igenis átadtam és úgy látszik, hogy a kép az uraknak nagyon tetszett. — Festő: Ugy? És mit mondtak azok az urak? — Hordár: Kérem szépen, nem szóltak semmit, hanem amint a képet meglátták, elkezdtek egyszerre valamennyien nevetni.

— **A kompon.** — Utas: A kompon-pénzt akarja? Hiszen még át sem értünk a tulsó partra; ez új szokás. — Rév-zlegény: Kérem szépen ne haragudjék, a gazdánk szigorúan megparancsolta, hogy ilyen viharos időben, mint ma van, a kompon-pénzt előre be kell szedni, mert ilyen veszedelemben az utas a vízbe fullhat.

— **Alapos ok.** A párizsi fenyítőtörvényszék termében a minap érdekes eset fordult elő. Egy nap számos arról vádoltattott, hogy nadrágot lopott. A bíróság a vádlottat elegendő bizonyíték hiányában a vád alól felmentette és szabadlábra helyezte, ki is jelentette a vádlottnak, hogy a teremből eltávoztak. De a vádlott azért ott maradt és meg sem mozdult a vádlottak padjáról, ámbar a közönség már kezdett a teremből kivonulni. Védője figyelmezteti, hogy miután szabadlábra helyeztetett, minden felelem nélkül távozh-

— **A vádlott még sem mozdul.** Végre a védő ügyvéd ingerületesen kérdi tőle: hogy már miért nem távozik? Erre a fölmentett vádlott odamegy védőjéhez és sugja neki: „Míg a vádló tanui valamennyien el nem távoztak én sem mehetek ki.” — „Már miért nem?” — Kéri a védő ügyvéd. — „Azért, — feleli amaz, — mert rajtam van a lopott nadrág.”

KÖZGAZDASÁG.

A konyhakertészet.

Ideje, hogy miután a gazdaszat emeléséről, mint a nemzet jövőbeli törekvései főirányáról általánosságban régebben szólaltunk, időnként a részletekre is kiterjesszük figyelmünket, elmondva, hogy a gazdaszat nemely ágai miként lennének a jövődelmezőség magasabb fokára emelendők.

Megkezdjük e tekintetben cikksorozatunkat a gazdaszat azon legelterjedtebb, legközönségesebb nemének főlemlítésével, mely nálunk a legkevesebbé használatik fel jövedelmünk emelésére. Ez a konyhakertészet.

Azon államok lakosai, melyek a gazdaszat terén magasabb színvonalra emelkedtek, jól tudják azt, hogy a föld termőereje semmi módon sem hajt akkora hasznót mint a konyhakertészet ok-szerű alkalmazása által. A kert terményeiből az, ki ért hozzá, tízszer, huszszor, esetleg százszor akkora jövedelmet vesz be mint ugyanoly kiterjedésű szántóföldről, sőt többet, mint ugyanoly területű gyümölcsösből.

Nem szükséges e tekintetben Hollandiára, a kertészet e minta-földjére hivatkoznunk, elvéte bár, de megtaláljuk állításunk támogatására a bizonyítékot hazánkban is jelesül, a fővárosban, s annak közelében. A többek közt van a külső-stáció utcában egy kert melyet a házmaster bérel, s virágokat és idényszerű konyhanövényeket termel benne; fizet a kertért 300 frt évi hasznóbért, s bevesz átlag 1000 mond ezer forintot, dolgozik a kertben maga és a felesége, napszámokot csak ritkán alkalmaz s ezekre átlag alig van 40—50 forint kiadása. Két ember nyári munkája tehát e kertnél 600—660 frttal van megfizetve, a mi — tekintve, hogy a kert mellett még a meglehetősen nagy házat is rendben tartják s ezért lakást és némi fizetést is kapnak — igen tisztességes kereset. De van a főváros közelében számos, alig néhány négyszöglet terű oly kert, mely a tulajdonos kertész családnak tisztességes megélhetést nyújt. Hány hold földre lenne a családnak szüksége, hogy a gabna-termelésből szerezzék meg azon összeget, melyet a kertészkedéssel megszerezni képes?

Ha már ehhez hozzá vesszük azt, hogy a konyha-kertészet idényszerű cikkei mind nkor biztosan eladhatók hogy ez uton a gazda kora tavasztól késő őszig pénzeltelhet hogy terményeinek eladására nem kell időt várnia hogy az nincskitéve az árak hullámlásának, politikai eselyeknek — el kell ismeratunk, hogy a gazdálkodásnak a konyha-kertészetnél biztosabb jövedelmet hajtó ága nincsen.

Igaz, hogy a nagy városoktól távolabb fekvő községekben már nem nyújt a kertművelés akkora jövedelmet, mint a nagy városok vagy épen a főváros közelében, de a terményeknek czelszerű megválasztása ott is biztosítja a jó eredményt s vasut-hálózatnak, vízi utunk szaporodásával a kertészet terményeinek az ország távolos részeiben is könnyebben és biztosabban értékesíthetők lesznek, mint a gabona széna, bor s egyéb mindig az árhullámlás s a külföldi viszonyok eselyeitől függő termények.

És mégis alig van hazánkban a konyhakertészetnél elhanyagoltabb ága a gazdaszatnak. Kópáron tátong a legtöbb paraszt gazda kertje, legfeljebb tengeri és krumpli díszlik azokban. Neha az sem, mert a mezei munka miatt nem érnek rá a kertet művelni a nyár derekán embernai magasságu dudva néz ki a kerítésen keresztül, a legtöbb esetben még a házi szükség által igényelt főzelek és zöldség sem termeltetik elegendő mennyiségben, ez oka aztán annak hogy a magyar gazdák és családok nem a növényi és állati tápanyagok czelszerű gyűjtése utján allitanak elő egeszseges tápszereket hanem esznek kizárólag disznóhúst, szallonnát s midőn az elfogy, kizárólag krumplit és kenyeret.

Ami pedig a mezei gazdák kerti terményeiből itt-amott piacra kerül, abban nincs köszönet, azért csak azok adnak pénzt, s lehetőleg kevés pénzt, a kik nagyon rá vannak szorulva eme félig vad terményekre. A kerti növények nemesítésére, jó magvak beszerzésére, a kert czelszerű művelésére, idényszerű cikkek termelésére a mi gazdáinknak semmi gondjuk, sőt restellnek ilyesmi csekélységgel vesződni, azt szinte lealacsonyító munkának tekintvén, s így elszalasztják a biztos jövedelmet a bizonytalanságért.

Ha tehát úgy összesen, valamint egyenkint emelni akarjuk a gazdálkodást, első sorban annak legelhanyagoltabb nemét: a konyhakertészetet kell figyelmünkre méltatnunk. Föl kell világositanunk

a népet ennek jövődelmezőségéről s alkalmat kell nyujtanunk utasításainkkal a konyhakertészet fogásainak elsajátítására.

E tekintetben is legtöbbet a népiskolától várunk. A konyhakertészet gyakorlását, és pedig nem csupán a leányiskolákban, mint a tanterv mondja, hanem — bár kisebb mérvben, s részben elméletileg, a fiu iskolákban is; mert, ha gazda közönyös a kertművelés iránt, csakhamar alább szálland e tekintetben a gazda akarata által sok tekintetben megkötve levő gazdasszony buzgalma is.

Ha majd egykoron a konyhakertészet révén egy új, kiapadhatatlan jövedelmi forrást élvezend népünk kétségkívül hálás emlékezzettel fog azokra gondolni, kik e forráshoz elvezették.

Ez ösztönözze e téren is tevékenységre mindazokat, kik a nép jöletét szívükön viselik.

Budapesti tőzsde.

Érték-tőzsde.

— június 17-én.

Lapunk zártakor jegyezték a következő árat:

Magyar aranyjár. 4%.....	104.40
„ papíráradék	95.—
Osztrák hitelrészvény.....	283.50
Magyar hitelbank.....	289.50
Jelzálogbank	124.70
Magyar földhitelintézeti zálog levél 4 1/2 %.....	99.75
Osztrák-magyar bank zálog levél 4 1/2 %.....	102.50
Cs. kir. kör. arany	5.84
20 frankos arany.....	10.08
Német márka.....	69.—

Gabona-tőzsde

Lapunk zártakor jegyezték:

Buza, bántási.....	76—81	kg. 7.80—8.40
„ tiszavidéki.....	76—81	„ 7.70—8.15
„ pestvidéki.....	76—81	„ 7.70—8.10
„ fejeérmeyei.....	76—81	„ 7.75—8.20
„ bácskai.....	76—81	„ 7.70—8.35
„ északmagyarországi.....	76—81	„ 7.40—7.80
rozsa	70—72	„ 6.—6.10
árpa takarmány.....	60—63	„ 5.10—5.30
„ égetni való.....	62—64	„ 5.50—6.40
„ sörfőzdei.....	64—66	„ 6.90—7.95
zab	39—41	„ 6.—6.50
tengeri új bántási	75	„ 5.15—5.20
„ másnemű.....	73	„ 5.10—5.15
köles	—	„ 4.40—4.90
káposzta repoze	— kg.	—
repeze, új	—	—

Marhavásár.

P o z s o n y, június 15-dikén. A mai szarvas-marhavásárra 1442 drb hizott marhát hajtottak föl, köztük 1134 drb magyar ökröt, 224 drb német ökröt, 19 drb magyar tehenet, 22 drb német tehenet, 17 drb magyar bikát, 15 drb német bikát. 12 drb bivalyt. Élénk irányzat mellett a következő árak jegyeztettek: magyar ökör 50.— —58.50 frt, német ökör 52—60 frt.

B e c s, június 15-dikén. Felhajtattott 2805 darab, még pedig 838 magyar, 1526 lengyel és 441 német faj. Az üzlet lefolyása nehézkes volt, minthogy a szállítmány a hat napi szükségletet túlhaladta, az árak 50 krtól 1 frtíg estek. Fizettek: magyar ökör 49—57 frt, galicziai 48—54, német 50—60 frt.

Sertés-üzlet.

B u d a p e s t i s e r t é s v á s á r. (A kőbányai sertéskereskedelmi-csarnok jelentése.) Junius 15-én. Az üzlet élénk. Magyar urasági öreg, nehéz 39.—40.—. Magyar urasági fiatal, nehéz 42.—42.50. közép 42.50—43.50, könnyű 43.—44.—. Szedett nehéz 40.—41.—, közép 42.—43.—, könnyű 43.—44.—. Szerbiai nehéz 41.—42.—, közép 41.—42.—, könnyű 41.50—42.50. Romániai könnyű 42.—.

B e c s i s e r t é s v á s á r, június 15-én. Felhajtattott összesen 6765 darab, még pedig 1264 nehéz bakonyi, 2580 silányabb, 2921 sildő. Magyar árak 50 krtól 1 frtíg csökkentek a nagy szállítmány s a gyengülő zsidóárak következtében. Sildő szilárdabb. Fizettek: nehéz bakonyi 37—38.50, silányabb 32—36, sildő 35—43, szalonna 40—41, disznózsír 44—45 frt. Mind 100 kiló.

Felelős szerkesztő SZALAY KÁROLY.